

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Vladika a sudcov JUDr. Emila Franciscyho a JUDr. Ivana Machyniaka v právnej veci žalobcu **Ing. P. R.**, bývajúceho v P., zastúpeného JUDr. J. E., advokátom v P., proti žalovanému **P., a.s.**, so sídlom V., o **zaplatenie 481 420 Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 15 C 120/03, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 11. februára 2005 sp. zn. 2 Co 225/04, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **z a m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Prešov rozsudkom zo 14. júna 2004 č.k. 15 C 120/03-20 zastavil konanie v časti o zaplatenie náhrady za dovolenku, v prevyšujúcej časti o náhradu mzdy žalobu zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 19 210 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že medzi účastníkmi vznikol od 1. mája 1991 tzv. faktický pracovný pomer a listom z 26. júna 1992 žalovaný tento pracovný pomer ukončil. Po tomto dátume žalobca už pre žalovaného nevykonával žiadnu prácu. Keďže po 26. júni 1992 žalovaný prestal žalobcovi prideľovať prácu, jeho pracovný pomer zanikol, vrátane všetkých práv a povinností, ktoré by z neho vyplývali. Uzavrel, že ak žalobca po 26.6.1992 pre žalovaného žiadnu prácu nevykonával,

nemá právo na mzdu a z tohto dôvodu žalobu v časti o náhradu mzdy zamietol. Poukázal aj na to, že žalobcovi nevznikla ani pohľadávka pokiaľ ide o náhradu škody, pretože neplatnosť právneho úkonu spôsobil sám, keďže pri uzatváraní pracovnej zmluvy mal požadovať, aby zmluva bola uzavretá na dobu určitú. Žalobcovi však nevznikla škoda v ňom uplatňovanom rozsahu, pretože bez zamestnania bol iba od 26.6.1992 do 1.10.1992. Odkedy sa potom zamestnal. Konanie v časti o zaplatenie náhrady mzdy za dovolenku zastavil, lebo o tomto nároku bolo právoplatne rozhodnuté.

Na odvolanie žalobcu, vo výroku vo veci samej, Krajský súd v Prešove rozsudkom z 11. februára 2005 sp. zn. 2 Co 225/04 potvrdil rozsudok o zamietnutí žaloby o zaplatenie sumy 8 116 Sk mesačne s príslušenstvom za čas od 3.7.1992 do 3.5.1997. Zrušil rozsudok o zamietnutí žaloby o náhradu mzdy za 7 dní v mesiaci jún 1992 vo výške 2 052 Sk s príslušenstvom a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Pripustil dovolanie s vymedzením dovolacej otázky, či zákon č. 65/1965 Zb. v znení neskorších právnych predpisov v ustanovení § 205b (prvý Zákonník práce) upravuje možnosť nahradiť zamestnancovi aj inú škodu spočívajúcu v ušlom zisku.

Uviedol, že súd prvého stupňa správne pre účely rozhodnutia o uplatnenom žalobnom nároku vychádzal z toho, že nároky medzi účastníkmi treba posudzovať ako nároky z tzv. faktického pracovného pomeru. Použitie ustanovenia § 61 Zákonníka práce (ďalej ZP) je pri faktickom pracovnom pomere vylúčené. Nárok žalobcu na náhradu mzdy podľa § 61 ods. 1 ZP za čas od 3.7.1992 do 3.5.1997 je právne neopodstatnený. Pre zodpovednosť zamestnávateľa za škodu voči zamestnancovi platia spoločné ustanovenia o zodpovednosti podľa ustanovení § 205a/, b/, c/ ZP. Z ustanovenia § 205b ods. 1 ZP vyplýva, že organizácia je povinná nahradiť pracovníkovi skutočnú škodu a to v peniazoch, pokiaľ škodu neodčini uvedením do predošlého stavu. Ak ide o inú škodu na zdraví, než z dôvodu pracovného úrazu alebo choroby z povolania (§ 187), platia pre spôsob a rozsah jej náhrady ustanovenia o pracovných úrazoch s tým obmedzením, že jednorazové odškodnenie pozostalým neprislúcha. Neplatne dohodnutý pracovný pomer, či trvanie tzv. faktického pracovného pomeru nemalo v danej veci za následok, že by žalobca nemohol nastúpiť do iného zamestnania a teda žalobcovi tým nevznikla taká majetková ujma, akú si uplatnil v konaní. Takáto majetková ujma spočívajúca v ušlom zárobku od 3.7.1992 do 3.5.1997 nemôže byť skutočnou škodou tak, ako je to uvedené v ustanovení § 205b ods. 1 ZP. Žalobca mal

príjem do 1.10.1992 a prípadné rozdiely v príjmoch žalobcu spočívajúcich v nižšom zárobku oproti zárobku, aký dosahoval u žalovaného by mohli byť posudzované len ako iná škoda (ušlý zisk, či ušlý zárobok), ktorá podľa § 205b ods. 1 ZP nie je skutočnou škodou. Uzavrel, že súd prvého stupňa správne žalobný návrh v časti týkajúcej sa nároku na finančné plnenie vo výške 8 116 Sk od 3.7.1992 do 3.5.1997 zamietol. V tejto časti preto rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 O.s.p.). Výrok zakladajúci prípustnosť dovolania s poukazom na ustanovenie § 238 ods. 3 písm. a/ O.s.p. odôvodnil tým, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu a to v otázke, či zákon č. 65/1965 Zb. v znení neskorších právnych predpisov v ustanovení § 205b (prvý Zákonník práce) upravuje možnosť nahradiť zamestnancovi aj inú škodu spočívajúcu v ušlom zisku.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Žiadal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v potvrdzujúcej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania treba posúdiť podľa § 237 písm. f/, § 238 ods. 3 a § 241 ods. 2 písm. a/, e/ O.s.p. Nesúhlasil so závermi odvolacieho súdu, že mu nevznikla nijaká majetková ujma, dokonca ani ako ušlý zárobok. Odvolací súd nevzal do úvahy, že po neplatnom okamžitom zrušení pracovného pomeru ostal bez zamestnania a v následných zamestnaniach mal nižšie príjmy ako u žalovaného. Jeho zamestnanie v Bratislave bolo spojené s vysokými nákladmi, bol odlúčený od rodiny, nedostával nijaké odlučné a vysoké finančné náklady boli spojené s bývaním a stravovaním.

Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 3 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Pred samotným posúdením správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti považuje dovolací súd za potrebné upozorniť, že

vyslovením prípustnosti dovolania (§ 238 ods. 3 písm. a/ O.s.p.) vymedzuje odvolací súd zároveň aj právnu otázku zásadného významu (pre vyriešenie ktorej v dovolacom konaní vytvoril priestor. Dovolanie v takomto prípade môže byť odôvodňované výlučne len nesprávnym právnym názorom, zaujatým v napadnutom rozhodnutí, a to práve v tej právnej otázke, ktorá viedla k pripusteniu dovolania. Dovolací súd sa potom obmedzuje len na tie dôvody dovolania, ktoré spadajú do rámca prípustného dovolacieho dôvodu (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Odvolací súd pripustil dovolanie z dôvodu, že za otázku zásadného právneho významu považoval posúdenie či zákon č. 65/1965 Zb. v znení neskorších právnych predpisov v ustanovení § 205b (prvý Zákonník práce) upravuje možnosť nahradiť zamestnancovi aj inú škodu spočívajúcu v ušlom zisku. Tomu zodpovedá dôvod dovolania, ktorý má základ v tvrdení, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Keďže dovolateľ je oprávnený napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, proti ktorému bola prípustnosť dovolania založená výrokom odvolacieho súdu, len z dôvodu uvedeného v ustanovení § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., preskúmal dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu len z tohto uplatneného dovolacieho dôvodu. Námietskami žalobcu, ktoré sa netýkali pripustenej dovolacej otázky sa dovolací súd nemohol s poukazom na právnu úpravu odvolacieho konania zaoberať.

Nesprávnym právnym posúdením veci je v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť, alebo aplikoval síce správny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

Predmetom konania boli žalobcom uplatnené nároky súvisiace s jeho pracovným pomerom u žalovaného. Rozsudkom Okresného súdu Prešov z 23. februára 2000 č.k. 7 C 140/92-305 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 10. septembra 2003 sp. zn. 4 Co 630/02 bolo určené, že okamžité zrušenie pracovného pomeru dané žalovaným listom z 26. júna 1992 je neplatné. Nároky na náhradu mzdy boli vylúčené na samostatné konanie.

Odvolací súd správne posúdil otázku právneho nároku žalobcu, keď uzavrel, že zákon (§ 205b ods. 1 ZP) mu neumožňoval priznanie ušlého zisku. Prvý Zákonník práce na rozdiel

od Občianskeho zákonníka (§ 442 ods. 1) neobsahoval v časti týkajúcej sa spoločných ustanovení o zodpovednosti zamestnávateľa za škodu ustanovenie o jednotlivých formách škôd. Prvý Zákonník práce neupravoval subsidiárnu pôsobnosť Občianskeho zákonníka. Zákon teda neumožňoval priznanie náhrady inej škody podľa § 205b ods. 1 ZP spočívajúcej v ušlom zisku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky takisto poukazuje na to, že z ustanovenia § 205b ods. 1 veta prvá ZP vyplýva, že zo zodpovednostného vzťahu na náhradu škody zamestnávateľom voči zamestnancovi je upravené pri všeobecnej zodpovednosti nahradzovanie iba skutočnej škody, nie ušlého zisku. Ušlý zárobok je v tomto zákone viazaný iba na poškodenie zdravia pri pracovných úrazoch a chorobách z povolania.

Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolaním vytýkané nesprávne právne posúdenie veci v odvolacím súdom pripustenej otázke nie je dôvodné.

Existenciu vád podľa § 237 O.s.p. dovolací súd po preskúmaní veci nezistil. Ostatné námietky dovolateľa preto považoval za právne bezvýznamné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobcu zamietol (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý v ňom nemal úspech (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd žalobcovi nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo mu žiadne nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. apríla 2008

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

